

1204 b

GUVERNUL ROMÂNIEI

CABINET PRIM-MINISTRU

CABINET PRIM-MINISTRU	
INTRARE	Nr. 5/8676
IEȘIRE	
Data	16.11.2010

SG: 4309
22.11.2010

RĂSPUNS

**la întrebarea formulată de domnul senator Ilie Sârbu
Grupul parlamentar al PSD+PC**

Stimate domnule Senator,

06.09.2010

Urmare a întrebării formulate de dumneavoastră, având ca obiect „Integrarea persoanelor de etnie romă”, alăturat vă comunicăm punctele de vedere ale Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, respectiv Agenției Naționale pentru Romi.

Cu stimă,

EMIL BOC

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA FORMULATĂ DE DOMNUL SENATOR Ilie Sârbu

La întrebarea formulată de domnul senator Ilie Sârbu, la data de 8 septembrie 2010, Ministerul Afacerilor Externe face următoarele precizări:

Dreptul la liberă circulație în spațiul european este un drept fundamental al cetățenilor europeni care nu poate fi îngrădit decât în situațiile limitativ și expres prevăzute de legislația Uniunii Europene.

Recent, a avut loc vizita ministrului pentru imigrație și identitate națională Eric Besson, însoțit de secretarul de stat pentru afaceri europene, Pierre Lellouche. Cu această ocazie a fost transmisă deschiderea către cooperare cu partea franceză, existența voinței politice pentru rezolvarea problemelor apărute, dar cu respectarea strictă a drepturilor și demnității cetățenilor români și a legislației comunitare. Cu această ocazie, a fost semnată o Declarație comună de presă.

Ministerul Afacerilor Externe a întreprins deja demersuri pe lângă Comisia Europeană, în calitate de garant al respectării tratatelor, pentru ca aceasta să se asigure că toate acțiunile de îndepărtare a cetățenilor români de pe teritoriul unora dintre statele membre respectă normele europene, inclusiv, garanțiile procedurale din Directiva 38/2004.

Consiliul Europei, Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI), Comisarul pentru Drepturile Omului, organismele OSCE și, în special, Oficiul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) au această problemă în atenție.

De asemenea, MAE a facilitat contactele între oficiali români și reprezentanții ONG-urilor din Franța care și-au manifestat disponibilitatea de a oferi asistență juridică gratuită persoanelor vizate de eventuale măsuri abuzive de îndepărtare de pe teritoriul statului de destinație. Ambasadele României în străinătate sunt în măsură să pună la dispoziția oricărei persoane interesate, date de contact ale organismelor care îi pot susține în demersurile judiciare în fața instanțelor din statele europene.

În ceea ce privește problematica roma, apreciem că soluția este să se creeze condiții egale și adecvate pentru aceștia în Europa, medii primitoare în școlile pentru copiii de romi, să se ofere oportunități de angajare și acces egal la asistență medicală. Acestea sunt priorități pentru noi. Considerăm, însă, că, așa cum România nu se sustrage de la obligațiile care-i revin, tot așa apreciem că asumarea unei responsabilități partajate între statul de origine și statul în care cetățenii români de etnie roma au ales să trăiască este esențială pentru a progresa în acest domeniu.

Este esențială o abordare europeană a integrării romilor și identificarea de soluții comune de către statele membre și Comisia Europeană, complementar față de eforturile naționale, în domenii precum educația, formarea profesională, sănătatea și locuințele.

Un rol important îl are și Platforma europeană pentru incluziunea romilor, creată în aprilie 2009. Platforma este concepută ca o bază pentru comunicare și schimb de experiență cu participarea voluntară a statelor membre, ONG-urilor și reprezentanților instituțiilor europene și are 3 obiective: facilitarea schimbului de bune practici în

domeniul incluziunii romilor; furnizarea de suport analitic; încurajarea cooperării între toate părțile interesate cu privire la toate aspectele legate de romi.

La 30 iunie 2010, a fost adoptată foaia de parcurs a Platformei europene care stimulează cooperarea între statele membre, Comisia Europeană și societatea civilă, inclusiv prin efectuarea de către Comisie a activităților de coordonare, monitorizare, follow-up și diseminare a rezultatelor obținute în cadrul Platformei.

România a cerut implicarea Comisiei în realizarea unor studii referitoare la armonizarea modalităților de implementare, la nivel european, a politicilor legate de specificul cultural al comunităților de romi, în special în ceea ce privește comunitățile nomade.

În discuțiile la nivelul Uniunii Europene, România susține necesitatea elaborării unei Strategii Europene pentru Romi.

Un alt aspect important susținut de România vizează alocarea de fonduri comunitare pentru integrarea socială a romilor, prin proiecte care vizează domenii precum educația, formarea profesională, sănătatea și locuințele.

România este unul dintre statele care a avut o preocupare permanentă, constantă, în vederea identificării și implementării unor politici sociale destinate îmbunătățirii situației romilor.

România va găzdui, în luna octombrie a.c. la București, un eveniment la nivel înalt, organizat de Comisia Europeană, pe tema utilizării fondurilor europene pentru incluziunea socială a romilor, ocazie cu care va avea loc un schimb de expertiză în acest domeniu, cu obiectivul de a accelera capacitatea instituțiilor naționale de a accesa fonduri europene pentru romi.

În încheiere, precizăm că aspectele de aplicare concretă în plan intern a măsurilor de incluziune socială, respectiv măsurile de adoptat sunt coordonate de domnul Valentin Mocanu, secretar de stat în Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Ministru

Teodor Baconschi

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

RĂSPUNS

la **întrebarea** adresată Primului - ministru, de *domnul senator Ilie Sârbu*, referitoare la “*integrarea persoanelor de etnie romă*”, vă comunicăm următoarele:

În prezent în România se află în derulare 88 de proiecte FSE având ca scop principal integrarea socială a cetățenilor români de etnie romă în cadrul cărora grupul țintă este format din cetățenii aparținând acestei etnii și grupurile defavorizate, în valoare de 216.358.433 EUR.

Prin măsurile active de stimulare a ocupării forței de muncă, oferite în conformitate cu *Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare*, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă asigură egalitatea de șanse pe piața muncii tuturor categoriilor de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă și în special persoanelor care prezintă dificultăți de inserție pe piața muncii (femei, persoane cu handicap, persoane de etnie romă etc.).

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă s-a implicat activ în realizarea Strategiei Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor (HG 430/2001).

Astfel, din anul 2001 ANOFM elaborează și implementează programe de ocupare care se adresează populației rome și care au ca obiectiv creșterea gradului de ocupare a persoanelor de etnie romă, dezvoltarea abilităților profesionale, inclusiv evaluarea cunoștințelor de specialitate, a mijloacelor și metodelor pentru promovarea și perfecționarea abilităților și calificării profesionale.

În vederea plasării în muncă a persoanelor înregistrate, ANOFM, ținând cont de caracteristicile socio-profesionale ale persoanelor aflate în evidențe, a aplicat pachete de măsuri de stimulare personalizate, astfel încât o persoană a beneficiat de unul sau mai multe servicii, în scopul integrării sau reintegrării cât mai rapide pe piața muncii.

În scopul reintegrării profesionale a persoanelor de etnie roma, în Programul de ocupare a forței de muncă pentru anul 2010 a fost inclus și **Programul 150 special pentru comunități cu număr mare de etnici romi**, prin care s-a estimat ocuparea unui număr total de **3.115 persoane**, aproximativ 42 % din numărul total al persoanelor de etnie romă propuse a fi ocupate în anul 2010.

În cadrul acestor programe speciale, accentul se pune pe acțiuni personalizate, în mod special pe medierea muncii și ocuparea temporară în lucrări de dezvoltare locală.

Pentru a realiza sarcinile care îi revin în implementarea Strategiei Guvernului pentru îmbunătățirea situației romilor (HG 430/2001), ANOFM a depus eforturi în identificarea și înscrierea la cursuri de calificare a cât mai multor persoane de etnie romă.

Principalele meserii pentru care s-au organizat programe de formare profesională, la care au participat persoane de etnie romă, sunt: *lucrător în comerț, lucrător în structuri pentru construcții, ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație publică, lucrător în creșterea animalelor, operator introducere, validare și prelucrare date.*

Analizând cerințele pieței forței de muncă și pentru a oferi sprijin unor categorii defavorizate în vederea ocupării unui loc de muncă, s-a considerat utilă organizarea pe plan național a burselor locurilor de muncă pentru persoanele de etnie romă în localitățile cu populație aparținând, preponderent, acestei etnii. Pe lângă obiectivul de creare a condițiilor necesare pentru satisfacerea nevoilor angajatorilor și încadrarea în muncă a etnicilor romi, cu ocazia bursei locurilor de muncă pentru romi s-a făcut o intensă campanie de promovare a ofertei de forță de muncă din comunitățile romi, pentru a atrage atenția angajatorilor asupra acestui potențial insuficient folosit.

De asemenea, persoanele de etnie roma au avut ocazia să stea față în față cu reprezentanții agenților economici (lucru care în viața de zi cu zi este mai dificil) și să constate condițiile care sunt solicitate pentru ocuparea unui loc de muncă.

În vederea gestionării mai eficiente a problematicii persoanelor defavorizate, inclusiv a persoanelor de etnie romă, este necesară implicarea autorităților locale și a reprezentanților Birourilor Județene pentru Romi.

În acest sens vor fi create dispozitive locale de integrare a cetățenilor români de origine romă repatriați din Franța, care să se constituie într-o rețea formată din reprezentanți ai Prefecturii, Primăriei, agențiilor din teritoriu ale ANOFM, Direcțiile Județene de Asistență Socială și Protecția Copilului, Agențiile Județene de Prestații Sociale, reprezentanți ai autorităților locale din zonele în care se află comunități care să aibă în permanență o situație clară, la zi, nu doar a persoanelor repatriate din Franța, cu probleme de inserție socială, ci a tuturor comunităților defavorizate care necesită creșterea incluziunii sociale, a măsurilor care s-au adoptat, a rezultatelor obținute.

De asemenea, atragerea de fonduri europene va fi accentuată pe nivelul local cu implicarea directă a autorităților locale la nivel de comunitate, în încercarea de implementare a unor măsuri de incluziune socială pentru persoanele defavorizate, inclusiv persoanele de etnie romă. În acest sens va fi creată o unitate de asistență care să ofere autorităților locale expertiză pe tot parcursul derulării unui proiect, de la elaborare până la implementare.

În plus vor fi efectuate demersuri pe lângă Comisia Europeană în vederea suplimentării fondurilor destinate integrării persoanelor de etnie roma.

Menționăm că în prezent se lucrează la adoptarea unei noi Strategii a Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor în vederea continuării și îmbunătățirii intervențiilor stabilite prin Strategia elaborată pentru perioada 2001-2010, ce a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 430 / 2001.

Cu deosebită considerație,

 Ioan - Nelu BOTIȘ

Ministrul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

114PM

GUVERNUL ROMÂNIEI

REGISTRUL
3925
20.09.2010

Agenția Națională pentru Romi

Nr. 8092
Data 21.09.2010

**Către: Guvernul României
Domnului Valentin Adrian Iliescu,
Șeful Departamentului pentru Relația cu Parlamentul**

De la: Agenția Națională pentru Romi

Ref.: Adresa cu nr. 7951/DRP/13.09.2010

Stimate domnule Valentin Adrian Iliescu,

Ca urmare a adresei nr. 7951/DRP/13.09.2010, vă transmitem alăturat răspunsul dat de către instituția noastră la întrebarea formulată de domnul senator Ilie Sârbu, adresată domnului Prim-ministru.

Cu deosebită considerație,

**Ilie DINCĂ
Președinte**

Intensificarea în ultima perioadă a semnalelor privind situația cetățenilor români (de cele mai multe ori considerați ca aparținând etniei roma) din Franța a determinat o atenție sporită atât la nivelul autorităților din cele două țări, cât și la nivelul instituțiilor europene.

Agencia Națională pentru Romi urmărește cu interes evenimentele și este îngrijorată de evoluția acțiunilor legate de expulzările romilor din Franța.

De altfel, am fost printre primele instituții care au luat o atitudine promptă în această problemă, ”demonstrând” argumentele invocate de statul francez pentru a iniția expulzările în masă și anume lipsa resurselor economice, motive de ordine, siguranță și sănătate publică. Fiind prezumate pe baza originii etnice sau naționalității aceste decizii contravin Directivei 2004/38/CE și determină apariția unor stereotipuri discriminatorii ce corelează minoritățile și imigrația cu criminalitatea.

Din declarațiile autorităților și oficialilor francezi a reieșit că

- ”nu pot exista pe teritoriul țării anumite zone unde grupuri de persoane, în ilegalitate, să-și ducă existența în condiții primitive” (Eric Besson, ministrul Imigrației, Integrării, Identității naționale și Dezvoltării solidare, Reuniunea interministerială din 28 iulie 2010);
- acțiunile de evacuare s-au derulat în vederea protejării cetățenilor francezi , conform legii (18.03.2003) care prevede că instalarea ilicită pe un teren constituie un delict;
- pentru un sejur mai mare de 3 luni de zile, cetățenii români și bulgari trebuie să dispună de resurse materiale suficiente, de un loc de muncă sau să fie înscriși în sistemul de școlarizare
- condițiile de ședere sunt precare
- trebuie respectată datoria morală de a proteja cetățenii francezi față de actele de delincvență comise de persoanele de cetățenie română, care au crescut cu până la 51% în primele luni ale anului 2010 (Brice Hortfeux, ministrul de interne)
- imigrații ilegali constituie o cheltuială suplimentară pentru sistemul de asistență socială

Ministrul Imigrației, Eric Besson și Pierre Lellouche, secretarul de stat pentru afaceri europene, au declarat în fața Comisiei Europene că ”expulzările respectă întru totul

dreptul european, iar Franța nu stigmatizează nici o comunitate și nu a pus în aplicare nici o expulzare colectivă” (31.08.2010).

Referitor la motivațiile autorităților franceze, amintim că România și Franța sunt țări membre cu aceleași drepturi și obligații în cadrul UE, care interzice orice formă de discriminare, urmărind menținerea și promovarea unei societăți incluzive. Libera circulație și ședere în UE este reglementat prin intermediul Directivei 2004/38/CE care garantează aplicarea și respectarea acestui drept fundamental tuturor persoanelor statelor Uniunii. De asemenea, expulzările în masă – pentru că despre aceasta vorbim - sunt interzise atât de Carta drepturilor fundamentale, cât și de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel că acest tip de măsuri luate pe considerente de rasă și origine etnică încalcă tratatele și normele UE.

De asemenea, Directiva 2004/38/CE prevede anumite restricții și acțiuni de expulzare cu titlu de excepții și doar în cazuri extrem de clare (comitere de infracțiuni) și numai în urma analizării fiecărui caz concret, luând în considerare circumstanțele specifice ale fiecărei situații în parte, urmând anumite căi procedurale și de atac al deciziilor. Subliniem faptul că acțiunile autorităților franceze s-au făcut nerespectând garanțiile procedurale (notificări scrise, a instanței corespunzătoare și specificarea termenului de atac al deciziei etc.), nemaifăcând vorbire despre faptul că până în acest moment nu am reușit să consult documentul semnat de cei repatriați, deși am solicitat acest lucru. De altfel, aceasta este încă o eroare procedurală care trebuie semnalată: nedistribuirea unei copii a actelor semnate de cei care au acceptat să fie repatriați.

În ceea ce privește datele privind delincvența cetățenilor români, conform publicației ”Le Nouvel Observateur”, prefectura poliției din Paris a comunicat că din totalul delincvenței pariziene, 5,7% reprezintă infracțiuni săvârșite de cetățenii români, însă autoritatea respectivă nu a putut răspunde la solicitarea de a oferi date suplimentare, în sensul de a face o comparație cu procentul reprezentat de un alt stat. Din cercetările efectuate de publicația franceză a reieșit că prefectura de poliție dispune doar de cifre generice, fără segmentare pe naționalități, cu excepția celor săvârșite de cetățenii români. Aprofundând documentarea, publicația franceză a obținut de la Observatorul național al delincvenței și răspunsurilor penale declarația că dispune doar de statistici privind infracțiunile comise de francezi și străini (doar în zona pariziană), iar

ministerul de interne francez a evitat să facă public sursa tipologizării infracțiunilor pe bază de naționalitate sau etnie.

Deși conform informațiilor cunoscute până în prezent statul francez a repatriat doar romi de origine română și bulgară, nu au fost făcute publice date statistice privind cetățenii bulgari repatriați.

Venind în întâmpinarea semnalelor referitoare la potențiale viitoare acțiuni de expulzare efectuate de către statul francez, Agenția Națională pentru Romi și-a exprimat întreaga deschidere și disponibilitate spre cooperare cu instituții și organizații naționale și internaționale pentru găsirea unor soluții în rezolvarea situațiilor conflictuale existente.

ANR a inițiat discuții pentru rezolvarea acestor probleme, începând cu întâlniri de lucru avute cu dl Henri Paul, ambasadorul Franței la București. Deși sugestia Franței a fost de colaborare și parteneriat în cadrul programului derulat de Oficiul Francez pentru Imigrație și Integrare, ANR a declinat propunerea datorită condițiilor extrem de stricte și inechitabile ce urmau a fi impuse cetățenilor români, fapt considerat drept inacceptabil în tratamentul față de orice cetățean european, indiferent de etnie.

În cadrul Summit-ului de la Cordoba din aprilie 2010, președintele ANR a purtat discuții cu secretarul de stat Lellouche și au convenit asupra inițierii unor programe comune, menite să reducă starea de tensiune dintre cele două țări, provocată de problema romilor stabiliți pe teritoriul francez. Deși oficialul francez a acceptat propunerile făcute, în mod surprinzător, discursul pe care l-a susținut imediat după dialogul cu președintele ANR a avut o optică diferită față de cele agreeate anterior.

Un alt moment important în evoluția relațiilor româno-franceze privitoare la problematica romilor, l-a constituit conferința organizată de Ambasada Regatului Spaniei la București cu ocazia încheierii președinției spaniole a Uniunii Europene. Cu ocazia dezbaterilor, domnul Gheorghe Răducanu, consilierul personal al domnului ministru de externe Teodor Baconschi, a prezentat o poziție dură care a dus la deteriorarea relațiilor româno-franceze.

După o perioadă de 2-3 luni, ANR a reușit deblocarea situației și reluarea dialogului cu ambasada franceză. Astfel, după mai multe solicitări declinate, au avut loc discuții

cu autoritățile franceze, în cadrul cărora s-a convenit asupra unor programe comune, de integrare a romilor repatriați în grupul țintă al proiectelor derulate de ANR (propunerea părții franceze), dar și de realizare a unor programe transnaționale între autoritățile locale de domiciliu (România) și destinație (Franța) (propunerea Agenției Naționale pentru Romi). De altfel, această propunere fusese prezentată anterior (și, de asemenea, acceptată) și în cadrul vizitei efectuate în luna martie 2010 în România de o delegație franceză condusă de secretarul de stat Lellouche și alcătuită din deputați, primari și alți oficiali francezi.

În viziunea președintelui ANR, o variantă viabilă ar fi fost ca bugetul alocat pentru repatrierile voluntare să fie folosit drept contribuție proprie în parteneriatul cu administrația română în cadrul acestor proiecte transnaționale. Din păcate, în ciuda deschiderii arătate pe moment, ulterior, partenerii francezi nu au mai răspuns inițiativelor și solicitărilor de întâlniri ale ANR.

Acest fapt nu a împiedicat însă ANR să ia contact cu romii repatriați și să le ofere informații despre posibilitatea de a fi beneficiari ai celor 6 proiecte pe care le derulează din fondurile structurale europene în domeniul educației și al economiei sociale. În acest fel, copiii pot să beneficieze de burse sociale și de merit, iar părinții pot fi cuprinși în programul "A doua șansă". În ceea ce privește proiectele pe economie socială, prin intermediul acestora pot fi urmate cursuri de orientare și calificare profesională; dezvoltare a capacității, competențelor și cunoștințelor; promovarea accesului egal la un loc de muncă; formare și angajare de experți locali romi; dezvoltarea și promovarea unor activități antreprenoriale și generatoare de venit la nivel de comunități locale, activități care vor ajuta membrii grupurilor vulnerabile să se integreze sau să se reintegreze pe piața muncii. De asemenea, ANR are în vedere în perioada imediat următoare, importanța dezvoltării rurale prin înființarea de cooperative în care romii să desfășoare activități agricole. În acest sens, președintele ANR a promis propuneri de cooperare din partea unor organizații italiene cu expertiză și experiență în domeniu.

Ultima întâlnire româno-franceză la care a participat și președintele ANR a avut loc în data de 9 septembrie 2010, delegația franceză fiind reprezentată de secretarul de stat Lellouche și ministrul imigrației Besson. Tema principală au constituit-o discuțiile pe marginea politicii de repatriere pe care o aplică Franța cetățenilor români și bulgari de etnie roma. Partea română a subliniat importanța respectării principiului liberei circulații a cetățenilor europeni în spațiul comunitar, precum și a legislației europene

care o reglementează și s-a solicitat stoparea expulzărilor. S-a susținut faptul că problema romilor necesită o abordare la nivel european, complementar eforturilor comune ale țărilor de origine și celor de destinație, în scopul asigurării incluziunii sociale a persoanelor defavorizate. În replică, partea franceză a precizat că va continua acțiunile sale, în ciuda rezoluției Parlamentului European și a poziționării ferme a statului român. În intervenția pe care a avut-o, președintele a adus la cunoștința delegației franceze faptul că nu există o linie specială a fondurilor structurale europene destinată exclusiv romilor și că România are nevoie de sprijinul Franței pentru identificarea acestor finanțări speciale. De asemenea, dânsul a reiterat propunerea de accesare a fondurilor europene în cadrul unui program transnațional, iar fondurile alocate repatrierii să constituie contribuția în acest program a unuia dintre parteneri.

ANR dorește să realizeze un cadru de dialog flexibil, deschis tuturor actorilor implicați în activitatea sa, având în vedere că obiectivul său este creșterea transparenței instituției în raport cu societatea civilă. Chiar dacă până la sfârșitul anului 2008, viziunea privind incluziunea socială a romilor a fost limitată la Fondul Social European, aceasta trebuie extinsă astfel încât să includă și alte programe cum ar fi: Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Operațional Regional (POR), programele de cooperare transfrontalieră etc. cu atât mai mult cu cât la granița României cu țările vecine există un număr important de romi.

Președintele ANR a inițiat discuții cu foruri decizionale superioare pentru adoptarea planurilor de acțiune ca politică publică, dar care să nu se suprapună altor politici publice elaborate și adoptate de Guvern și care să funcționeze ca o singură politică, armonizată cu politicile europene.

În acest sens, ANR susține elaborarea unei platforme europene pentru romi, bazată pe politicile publice europene și pe angajamentele asumate în cadrul Summit-ului de la Cordoba din aprilie 2010, asigurând astfel o responsabilitate comună a statelor UE privind integrarea socială a romilor. De asemenea, considerăm oportună înființarea în cadrul FSE a unei linii speciale, destinată exclusiv comunităților de romi.

În susținerea poziției ANR față de expulzările romilor resortisanți din România, președintele instituției a participat la o serie de dezbateri și intervenții publice, materializate printr-o serie de apariții în mass media din țară și din străinătate: Le

Monde (Franța), Adevărul, Satakunnan Kansa (Finlanda), TVR1, TVR 2, Europa FM, Jurnalul Național, Radio România Actualități, ProTV, Realitatea TV, B1TV, OTV, Radio France International, Agerpres, France Presse, YLE Television (Finlanda), El Pais (Spania), The Times (UK), SVT (Suedia), NY Times (USA), Euronews etc.